بسم الله الرحمن الرحيم

ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސް
މާލެ
ދިވެހިރާއްޖެ

Human Rights Commission of the Maldives
Male'
Republic of Maldives

ނަންބަރު: PR - 032/2012

ނޫސްބަޔާން

ބައިނަލް އަޤްވާމީ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ދުވަސް

ކޮންމެ މީހަކުވެސް ހިތްހަމަޖެހޭ ދިރިއުޅުމެއް އުޅުމަށްޓަކައި ޖިސްމާނީގޮތުންނާއި ނަފްސާނީގޮތުން ދުޅަހެޔޮ މީހަކަށް ވާންޖެހެއެވެ. މިހެން މީހަކު އޮތް ނަމަވެސް ، އެހެން ފުރުޞަތުތަކާއި ދިރިއުޅުމުގެ އެކި މަރުޙަލާތަކުގައި ދިމާވާ އެކި ކަންކަމުގެ ސަބަބުން ކޮންމެ ދުވަހަކުވެސް ދުނިޔޭގައި ނުކުޅެދުންތެރިކަމާއެކު އުޅެންޖެހޭ މީހުން އިތުރު ވެއެވެ. މިގޮތުން މިކަން ދިމާވުމުން ޖިސްމާނީގޮތުން ނުވަތަ ނަފްސާނީގޮތުން ނުކުޅެދުންތެރިކަން ދިމާވެފައި ނުވާ މީހުންނަށް މިފަދަ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަމީހުންނާ ދުވާލު ދިރިއުޅުމުގެ ހުރިހާ މައިދާނެއްގައި ވަރަށް ބޮޑު ތަފާތުތަކެއް ކުރިމަތިވެއެވެ. މިގޮތުން މިކަން ދިމާވުމުން މިފަދަ މީހުންނާއި މިފަދަމީހުންގެ އާއިލާތަކާއި މިފަދަ މީހުން ދިރިއުޅުމުގައި ބަރޯސާވާ ފަރާތްތަކަށް ބޮޑެތި ގޮންޖެހުންތަކާ ކުރިމަތިލާން ޖެހެއެވެ. މިހެންކަމުން މުޅި މުޖުތަމަޢުގެ ހޭލުންތެރިކަން އަދި ސަޕޯޓަކީ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަމީހުންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ގޮތުން ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތަކަށް މަސައްކަތްކޮށްގެން ކުރަންޖެހެއެވެ.

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަފަރާތްތަކުގެ ދުވަހުގެ ގޮތުގައި ބައިނަލް އަޤްވާމީ ފެންވަރުގައި ފާހަގަ ކުރާދުވަސް، ދިވެހި ރާއްޖޭގައިވެސް މިފަދަ ފަރާތްތަކަށް ޚިދުމަތްތަކާ ބަހައްޓައި އެންމެ އެދެވޭގޮތަކުގައި ޚިދުމަތް ބަލައިގަން ޖެހެއެވެ. އަދި ޤާނޫނީ ޚިދުމަތް ބައިނަލް އަޤްވާމީ ފެންވަރުގައި ޚިދުމަތް ކަށަވަރުކޮށް، މިނިވަންކަމާއެކު ބައިނަލް އަޤްވާމީ ދިރިއުޅުމުގެ އުސޫލުން ދަމަހައްޓަން ކަންތަކާ ބަލަން ޖެހެއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގައި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންނަށް ތަޢުލީމާ އުނގެނުމުގެ ހައްގާއި ގުޅުންހުރި މައްސަލަތަކުގެ މައުލޫމާތު އެންމެންނާއި ކަމުގެ މާހިރުން ބައިވެރިކޮށްގެން ހޯދުމާއި އަދި މިނިސްޓްރީގެ ތެރެއިން، ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންނަށް އުނގެނުމުގެ ހައްގުތަކަށް ޖަބުރުވެފައިވާ ގޮތަކާއި މިނިސްޓްރީގެ ހަމަޖެހިފައިވާ އެކި ކަންތައްތައް ރައްކާތެރިކުރުން ދައުލަތުން ހުރަސްއެޅުންތަކާއި، މިކަންކަން ޤާނޫނީކުރުމަށް ބާރު އެޅުމުގެ ގޮތުން ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުން ނޮވެމްބަރު 2012 އިން ފެށިގެން 2013 ގެ ނިޔަލަށް ދާގޮތަށް ނޭޝަނަލް އިންކުއަރީ އެއް ހިންގަން ފަށާފައެވެ. މިގޮތުން، ދަތުރުތަކުގެ ކަމާބެހޭ މުއައްސަސާތަކާއި އަދި މާލެއާއި އެކިއަތޮޅުތަކުގެ މަދަރުސީ ޖަމާޢަތްތަކާއެކު މަޝްވަރާކުރުމާއި ދެގުޅުން ބައްދަލުވުންތަކާއި ކުލާސްރޫމް ޒިޔާރަތްކޮށް ނިންމާފައެވެ. އެއްއަހަރުދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ކުރިއަށްދާ މިއިންކުއަރީ ހިންގުމުން ހަމަޖެހިފައިވާ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ދަރުމަތަރު ބަލަހަރު ވަރަ

ފާހަގަކުރެވޭ 11[illegible] އަދި މިގޮތުން [illegible] [illegible] [illegible] ދިނުމުގެ [illegible] މިހާރު ވަނީ ފަށާފައެވެ.

މިއަދުގެ މުނާސަބާގައި، ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ޙައްޤުތައް ދެނެގަނެ، އެފަރާތްތަކަށްމުޖުތަމަޢުގައި އެއްހަމައެއްގައި ޖާގަދެވި، އެއީ [illegible] ނުހަދައި، ހާއްސަ އެހީތެރިކަން ދޭންޖެހޭނަމަ އެކަންކަންވެސް ފާހިމްކޮށްދީ، މުޖުތަމަޢުގައި ބައިވެރިވުމުގެ މަގު ތަނަވަސްކޮށް ދިނުމަށް އެންމެހާ މުއައްސަސާތަކުން މި ކޮމިޝަނުން ގޮވާލަމެވެ.